

CIUTAT singular LLIBRES plurals

(autors i autores
de l'Hospitalet, 2001-2002)

Editen:

PERUTXO LLIBRES

c. d'en Josep Maria de Sagarra,

Tel./Fax 93 261 29 96

08901 L'Hospitalet de Llobregat

e-mail: perutxo@telefonica.net

CENTRE D'ESTUDIS DE L'HOSPITALET

c. Major, 54, 1r

Tel. 93 338 60 91 - Fax 93 261 24 90

08901 L'Hospitalet de Llobregat

e-mail: celh@catalonia.net

www.celh.org

Idea i coordinació:

Carles Ferrer

Disseny i preimpressió:

GRAMMA Arts Gràfiques

c. d'Enric Prat de la Riba, 201, 6è 2a

08901 L'Hospitalet de Llobregat

Impressió:

OFFSET COLOR

c. Riera de Vallvidrera, 17

08750 Molins de Rei

Dipòsit Legal: B-6405-2003

Prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta obra.

Imprés a Espanya

Printed in Spain

Al voltant de l'estiu del 2002 coincideixen a les llibreries mitja dotzena de llibres publicats per gent de l'Hospitalet. Tanmateix al Centre Cultural Barradas s'havien fet en poc temps cinc presentacions de llibres, totes elles amb un públic nombrós; el Centre d'Estudis de l'Hospitalet omplia la sala d'actes de la biblioteca Josep Janés per presentar un nou *Quaderns d'Estudi* i l'Ateneu de Cultura, fidel al seu compromís editorial, publicava per Sant Jordi un nou llibre.

Horas muertas, la primera novel·la de l'Eva Fructuoso, sortia ressenyada a El País i a El Mundo; la biografia de Camarón escrita per Luis F. Zaurín es presentava a la Feria del Libro de Madrid i era notícia als diaris. També el llibre sobre el maquis escrit per la Dolors Marín captava l'atenció de molts periodistes i lectors; el mateix passava amb *Se acabó* i l'autora, Àngels Marín, va haver d'anar a moltes emissores de ràdio a parlar-ne.

No és un fet habitual, els hospitalencs no acostumen a ser notícia pels seus escrits. D'aquí va sorgir una idea: celebrem-ho, com qui celebra una bona collita, amb satisfacció. Reunim els escriptors, fem una festa, editem una guia en la qual recollim tots els llibres i els seus autors.

Finalment, de la mitja dotzena de llibres inicial, hem passat als 40. I els autors i autores són aproximadament 50. Més motiu, doncs, per estar satisfets i compartir amb els autors el goig de publicar i amb els lectors el plaer de llegir-los.

L'elaboració d'aquesta guia ha estat possible gràcies a la feina dels propis autors, del Centre d'Estudis de l'Hospitalet, de la llibreria Perutxo i de la Biblioteca Central Tecla Sala. Tots plegats una mena d'olivera cultural que ha seguit de manera irracional "la crida de la lletra".

Carles Ferrer
febrer de 2003

Cinc cèntims de lletres

Cèntim 1. Als escriptors els passa com a la majoria de catalans: que són molt seus, “muy suyos” que diuen. Són certament estranys. Ja ho és l’ofici: escriure, reescriure, il·lustrar, retocar, revisar... Aquesta confiança en la paraula, aquest plaer per les coses ben dites... què voleu que us digui?, no és normal, és peculiar.

Cèntim 2. Ser de l’Hospitalet no és ser estrany ni peculiar, tot el contrari: és molt normal, hi ha molta gent que ho és. De fet és tan fàcil que ha vingut molta gent a ser-ho. A més, no són no només de l’Hospitalet, sinó que són de Bellvitge, del Centre, de Sanfeliu, de Sant Josep, de Santa Eulàlia, de la Florida, de Can Serra, del Gornal o de la Torrassa. I això, sense ser estrany, sí que és una mica especial perquè cadascun d’aquests barris “històrics” han estat també, a la seva manera, molt seus i només seus. El barri del Centre, per exemple, mai no ha estat al centre, sinó en un extrem de la ciutat.

Cèntim 3. Fer de llibreter independent a l’Hospitalet, i a tot arreu, és entendre què sentien els mamuts poc abans d’arribar la darrera glaciació. Ara bé, l’espera no és gens freda, és meravellosa. La guia que teniu entre mans és una petita mostra que aturar la glaciació, si més no la del pensament, és possible.

I és possible gràcies als de sempre: als creadors (escriptors, il·lustradors...), gent inquieta, lluitadora, creativa, constant. I tots els que hi ha aquí recollits, malgrat ser molt “seus”, també són molt “nostres”.

Cèntim 4. I només quedés tu, lector, que encara que pensis que també ets teu, en el fons resulta que ets de tots i que gràcies

a tu també és possible aturar la glaciació. Si no t'ho creus, llegeix:

«Cuando usted se toma una pastilla para el dolor de cabeza, sólo se le quita el dolor de cabeza a usted. Pero cuando lee un libro, sus efectos terapéuticos se propagan al resto de la comunidad. Así es, por misterioso que parezca. Históricamente, los lectores siempre han sido una minoría, pero los valores de la *Divina comedia* o *La regenta* o el *Quijote* han actuado no ya sobre quienes no los habían leído, sino sobre quienes ni siquiera conocían su existencia. Se trata de un fenómeno muy poco valorado que en otros ámbitos produciría asombro. [...]

Cuando leemos, por muy en solitario que lo hagamos, parte de la sabiduría adquirida se deposita en una especie de estómago social del que se beneficia la colectividad. Por eso *La ciudad y los perros* o *Rayuela* o *Si te dicen que caí* han influido en individuos que a lo mejor ni sabían leer. Es una lástima que una persona no pueda comer por las que no comen o andar por las que no andan, pero podemos leer para las que no leen.» (Juan José Millás, *El País*, 26 de juliol de 2002.)

Cèntim 5. Gràcies, doncs, creadors i creadores: sense la vostra feina, la nostra a més d'impossible seria molt avorrida. Gràcies pel vostre ofici, per compartir la vostra feina amb nosaltres, lectors i llibreters. Una feina que és exemple de la diversitat i de la riquesa humana de la nostra ciutat.

Jacinto Camba i Eulàlia González
Llibreria Perutxo

Més enllà de les estadístiques

Sabem perfectament que cada any s'editen a Espanya més de 65.000 llibres, i que a Catalunya els títols editats en català són més de 6.000. També sabem que aquests llibres tenen unes tirades mitjanes no massa grans, però que els lectors no són només els qui els compren, sinó també que s'ha de tenir en compte els usuaris de les biblioteques. Tot això són xifres, números certament imprescindibles per tenir una radiografia de què significa la difusió de la cultura escrita avui. Xifres que podem conèixer amb molt més detall gràcies a les informacions que es pengen a Internet; sense anar més lluny les que proporciona el mateix Centre d'Estudis a través de la base de dades local BABEL'H. En definitiva, que podem considerar el llibre com una més de les indústries culturals. I, per extensió, un sector econòmic com qualsevol altre.

Tanmateix, també podem parlar dels llibres d'una altra manera, considerant l'esforç humà que hi ha al darrera, la creativitat que hi aboquen els autors i autores, l'efecte que produeixen en el lector, sempre difícils de mesurar, i a vegades distants en el temps. Si es vol, és una visió una mica romàntica, que idealitza la cultura escrita, segurament perquè l'accés a aquesta font cultural ha estat una lluita, com diria en Raimon, llarga, sorda i constant. És per això que, més enllà de les estadístiques i de l'ISBN, és bo de personalitzar els llibres, de fer-los partícips d'una dinàmica cultural concreta, dels neguits d'unes persones, fins i tot d'allà on surten.

I això és el que teniu a continuació, un catàleg personalitzat sobre llibres editats els anys 2001 i 2002 i que tenen a veure amb l'Hospitalet. Són llibres escrits per autors de la ciutat, ja siguin nascuts o residents, i per altres persones que hi tenen

una vinculació molt estreta. És un catàleg, doncs, que té com a únic fil conductor aquesta vinculació amb la ciutat, i que ha estat pensat com una eina que permeti divulgar l'existència d'aquestes obres. Una divulgació que sempre resulta difícil, atesa la gran quantitat de llibres que s'editen i inunden els taulells de les llibreries, i que ara s'acompanya d'aquesta identificació amb la ciutat. Aquest catàleg, doncs, ha de servir per diverses coses. D'entrada, ha de ser una eina de divulgació i de coneixement. Però a més ha de donar relleu als escriptors de l'Hospitalet, independentment de la transcendència mediàtica de cadascun. I alhora assenyalar el dinamisme d'un sector de creadors culturals, en aquest cas els de la cultura escrita.

El catàleg segur que sorprendrà a més d'un per molts aspectes. D'una banda, per la pròpia quantitat de publicacions. Però per l'altra, per la varietat de temàtiques, que van des de la creació poètica a l'assaig, i per la combinació entre temes locals i d'altres dits universals. També, lògicament, per la tipologia dels autors, des d'aquells més coneguts fins a aquells altres que publiquen una primera obra. Des dels que hi estan professionalitzats fins aquells que escriuen de manera tangencial.

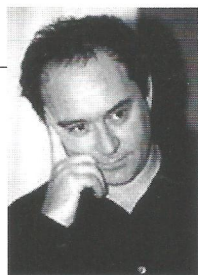
Ara bé, més enllà d'identificar aquestes obres i fer-les conèixer, reunir-les en un mateix opuscle serveix per posar de relleu diverses circumstàncies, però la més rellevant sens dubte és el dinamisme dels nostres autors. El catàleg és una mena de foto de família que fa patxoca, tot i que sabem que a voltes aquesta família està massa dispersa i els àpats comunitaris no són massa sovintejats. Malgrat tot, però, és precisament quan es fa la foto que la família es fa visible a tothom, i que tant serveix perquè els oncles reconguin els nebots, com els fills als pares. Però també, i molt important, perquè els de les altres famílies ens situin en el món. I aquí l'Hospitalet pateix massa encara una estigmatització injusta. Per això és bo que sapiguem recollir els esforços més o menys aïllats, i que els tractem amb cura, com la roba delicada. Aquesta és la gràcia d'aquest petit catàleg, en el qual la nostra associació, com a petits editors que som, hem volgut col·laborar.

Carles Santacana i Torres
President del Centre d'Estudis de l'Hospitalet

Adrià, Ferran; Soler, Juli; Adrià, Albert

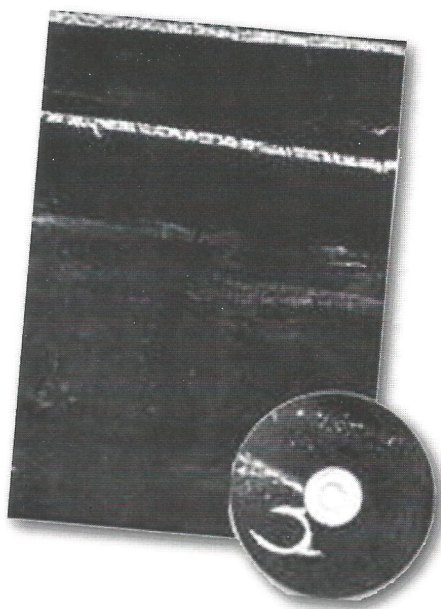
El Bulli. 1998-2002

Barcelona: Bulli Books, 2002

«Mi relación con Hospitalet sigue muy vigente, ya que mis padres viven allí y, aunque yo no viva físicamente, sí que les visito con frecuencia. Además, mi relación con las instituciones de mi ciudad es cada vez mas fluida, lo que hace que esté bastante en contacto con ella.

Más que escribir, lo que hacemos con nuestros libros es compartir. Siempre hemos creído que una obligación de los creadores es compartir su trabajo con los demás. Además, en la cocina es una manera de dejar constancia de tu trabajo, ya que los platos tal cual son imposibles de conservar durante el tiempo.»

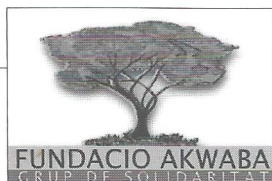
«*El Bulli 1998-2002* forma parte de un proyecto que recoge la historia de los últimos 20 años de El Bulli 1983/2002. Más que un libro, es una manera de entender la cocina puesta en papel. Hemos querido, sobre todo, hacer una obra para que en el futuro se pueda hablar con objetividad de El Bulli; es un catálogo de todo nuestro trabajo para la nueva generación; ah, como dato interesante es que 20 años después de la invención del CD en el 83, en la alta cocina es la primera vez que se utiliza como herramienta importante de un libro de cocina moderno.»

Ferran Adrià

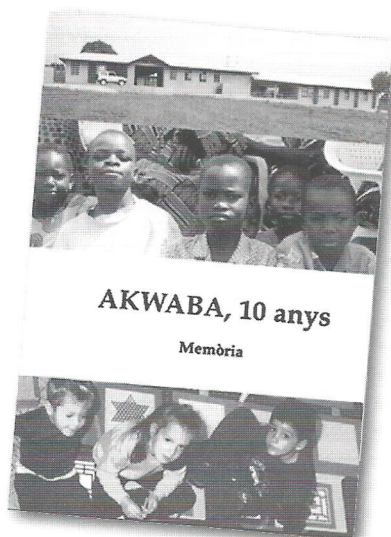
Akwaba

Akwaba, 10 anys

L'Hospitalet: Fundació Akwaba, 2002

«La Fundació Akwaba és una ONG per al desenvolupament. El seu nom vol dir "benvingut" en *baoulé*, una llengua africana del centre de la Costa d'Ivori. Akwaba atén els col·lectius amb risc d'exclusió social que viuen a l'Hospitalet i fa tasques de cooperació i de suport associatiu a Costa d'Ivori, Hondures i Afganistan. També realitza campanyes de sensibilització per a denunciar les injustes relacions Nord/Sud i crear nous espais de convivència intercultural.»

«*Akwaba, 10 anys* és la memòria de tots els projectes de cooperació per al desenvolupament, dels projectes de cooperació local i de les campanyes de sensibilització i d'incidència política que ha realitzat la Fundació Akwaba al llarg dels seus deu primers anys de vida. També inclou dades sobre l'evolució i la distribució dels recursos econòmics que ha gestionat l'entitat.»

Akwaba

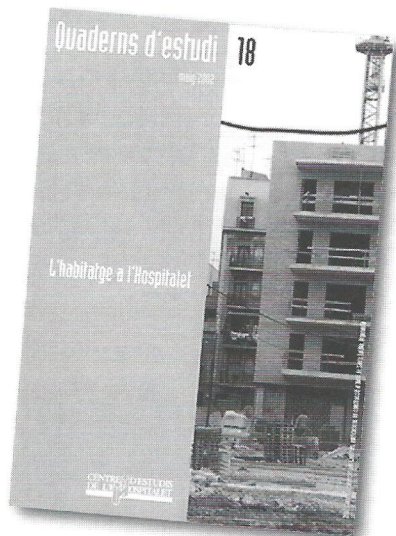
Algaba, Antonio; Garcia, Àngela; López, Joffre;
Mascarell, Mireia; Trilla, Carme

L'habitatge a l'Hospitalet. Quaderns d'estudi, núm. 18

L'Hospitalet: Centre d'Estudis de l'Hospitalet, 2002

Aquest *Quaderns d'estudi* es proposa reflexionar sobre un tema que afecta tothom, i que d'alguna manera condiciona el present i el futur de la ciutat: l'habitatge.

Som conscients que la problemàtica de l'habitatge, fonamentalment, obeeix a raons de tipus econòmic i estructural. Però ens neguem a creure que es tracti d'un fenomen espontani, en el qual els poders democràtics no puguin incidir-hi de manera significativa. Els articles que trobareu en aquest número assagen diversos enfocaments de la problemàtica de l'habitatge.

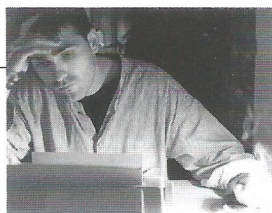
En primer lloc, Carme Trilla, economista (Barcelona, 1948), i Joffre López, sociòleg (Barcelona, 1975): l'Hospitalet com a municipi que forma part d'un continu urbà es veu fortament influït per la pertinença a una àrea metropolitana potent i amb una gran mobilitat. Tot seguit, Antonio Algaba, geògraf (l'Hospitalet, 1968), descriu la promoció residencial a l'Hospitalet durant els noranta. Mireia Mascarell, antropòloga (l'Hospitalet, 1973), analitza l'evolució del nucli familiar i les transformacions i la diversificació de les formes residencials; és una aportació imprescindible, ja que les mutacions en el model familiar generen nous tipus de demanda immobiliària. Finalment, l'Àngela Garcia, geògrafa (l'Hospitalet, 1954), ens presenta una radiografia de la situació de l'habitatge a Collblanc i la Torrassa. Les actuacions que cal emprendre per millorar la qualitat dels habitatges d'aquests barris són valorades també per l'autora.

El resultat de tot plegat és una reflexió plural que neix amb la voluntat de conèixer la realitat d'una problemàtica que afecta tothom i també incidir-hi des d'una posició crítica, constructiva i independent.

Àlvarez, Sergi

Los fisgones

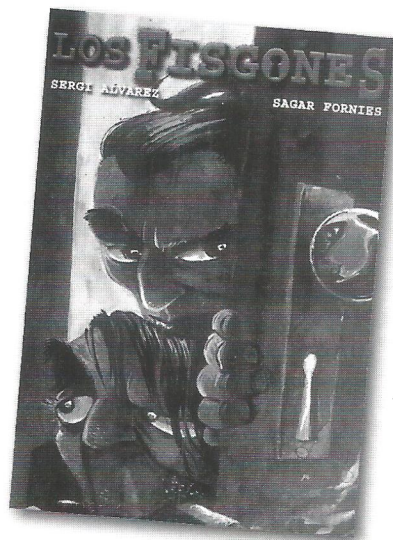
Avilés: Dude Comics, 2002

Sobre la cultura del cómic

«El otro día fui al dentista. Mientras la recepcionista me daba hora para otra visita, me quedé contemplando la sala de espera. Un tipo de edad mediana, de aspecto serio, trajeado y calvo, decidía entre hojear una revista de cotilleo o un tebeo. Se decidió por el segundo algo inquieto, tras asegurarse de que no había nadie más en la sala. Le observé muy interesado, y al poco comprobé que sonreía.

Hay que cambiar el concepto del cómic en este país... No nos dé vergüenza reconocer que es un medio tan válido como el cine o la novela para transmitir una idea, un sentimiento, o simplemente para entretener... Un Arte, al fin y al cabo.»

Los fisgones y Sergi Àlvarez

«*Los fisgones* es mi *opera prima* como guionista. Podría decirte que habla sobre el dinero, sobre el amor, sobre la búsqueda de una vocación... pero mejor saca tus propias conclusiones, si es que decides leer el cómic.

En todo caso creo que, a pesar de ser un trabajo de principiante, puede hacerte pasar un rato agradable. Yo disfruté la historia cuando la escribí, y sigo disfrutando de mis nuevos trabajos (alguno de ellos se publicará

cuando leas esto), y es que es apasionante descubrir cómo funciona una historia. Desentrañar ese misterio es mi obsesión.»

Sergi Àlvarez

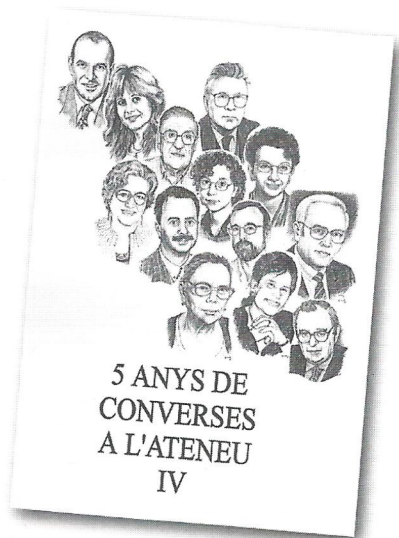
Ateneu de Cultura Popular

5 anys de converses a l'Ateneu (IV)

L'Hospitalet: Ateneu de Cultura Popular, 2002

«L'Ateneu, fa més de vint anys, cregué oportú —i ho encertà— treure a la llum, mitjançant una conversa franca i oberta, la tasca quotidiana, els costums, les afeccions, la "traça", l'ofici, la professió, la mestria i el mestratge d'un bon nombre d'homes i dones, la majoria hospitalencs, que coincideixen en la devoció a un país i en la consciència que aquest país, que vol esdevenir millor, necessita, acull i agraeix el seu ajut per aconseguir-ho.»

Joan Perelló

«Les converses que surten mensualment al *Xipreret*, el butlletí de l'Ateneu de Cultura Popular, són fruit de la col·laboració de tot l'equip de redacció, des de la proposta del possible entrevistat fins a la confecció del qüestionari. Des del seu inici, Valentí Julià és l'únic autor del retrat que les acompanya.»

Equip de redacció del butlletí

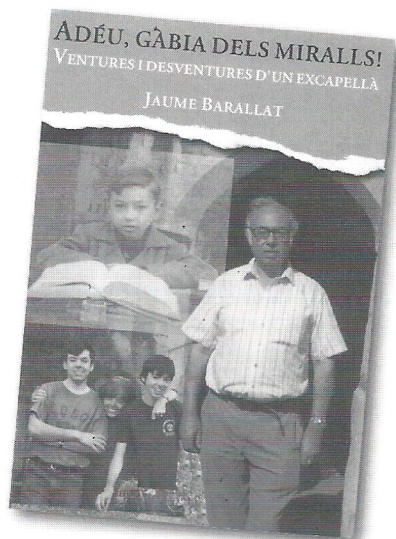

Barallat, Jaume

Adéu, gàbia dels miralls! Ventures i desventures d'un excapellà

Barcelona: Mediterrània, 2001

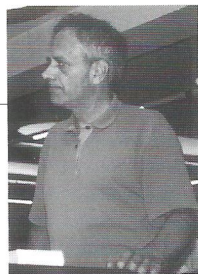
L'autor —com es descriu a l'autobiografia— ha viscut aquest variat procés: capellà, secularitzat, lluitador antifranquista, participant en recerca sociològica a Bolzano, catedràtic d'institut de l'Hospitalet, investigador-historiador, crític de l'Església-Poder, viatger empedreït i explorador del seu món interior, que aquí se't desvela, lector, reflectint-te el teu propi jo, com en un mirall.

«Uns pocs milers de línies —el llibre— són pinzellades que dibuixen —des de les perspectives de tres *flashbacks*— el retrat d'una vida sencera: les decisions preses i adhesions vitals a uns valors, la poesia de l'amor i la paternitat viscuts, la feina d'ensenyar, els compromisos socials assumits; però són, també, un retrat fidel de la societat franquista, com una vella foto de família apareguda per atzar —enmig de tantíssims llibres— per via màgica.»

Jaume Barallat

Botey, Jaume¹ i altres (Col·lectiu Diàspora)

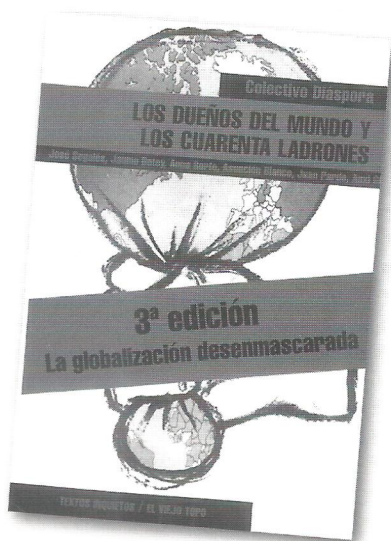

Los dueños del mundo y los 40 ladrones

Barcelona: Ediciones de Intervención Cultural (El Viejo Topo), 2002

Jaume Botey neix a Barcelona al 1941. Arriba a l'Hospitalet (Can Serra) al 1968. Professor de l'IES Torras i Bages (1968-75). Professor de la UAB des del 1975. Vinculat al moviment socio-polític de la Ciutat. Promotor de les Escoles d'Adults i de la Casa de Reconciliació. Regidor d'Ensenyament (1979-83). Regidor a la oposició (1987-95). Fundador del Centre d'Estudis de l'Hospitalet. Coautor de la primera *Bibliografia de l'Hospitalet* (1984) i autor del llibre *Cinquanta quatre relats d'immigració* (Barcelona, 1986). Premi d'Honor Ciutat de l'Hospitalet 1999.

La seva recerca intel·lectual i el compromís personal han girat a l'entorn de l'educació i cultura popular, immigració, exclusió social, pau i solidaritat, moviments socials, antiglobalització.

«[...] Va dirigido a aquéllos que, aun poco iniciados, se niegan a aceptar que la comprensión del sistema es sólo cosa de unos pocos, que la economía es una ciencia que sólo pueden entender y explicar los economistas. En definitiva, a los que luchan en contra del pensamiento único. Los que saben que la batalla más importante que ha ganado el neoliberalismo es la de habernos convencido de que no hay nada que hacer. Y no se resignan a la derrota.»

De la introducció del llibre.

1. Durant l'any 2001 ha publicat les següents obres col·lectives:

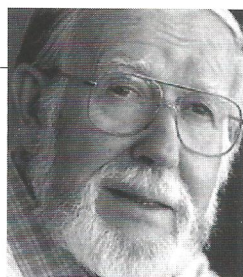
La batalla de Génova. Barcelona: Ediciones de Intervención Cultural (El Viejo Topo), 2001.

Porto Alegre. Otro mundo es posible. Barcelona: Ediciones de Intervención Cultural (El Viejo Topo), 2001.

Candel, Francesc i Cuenca, Josep M.

Els altres catalans del segle XXI

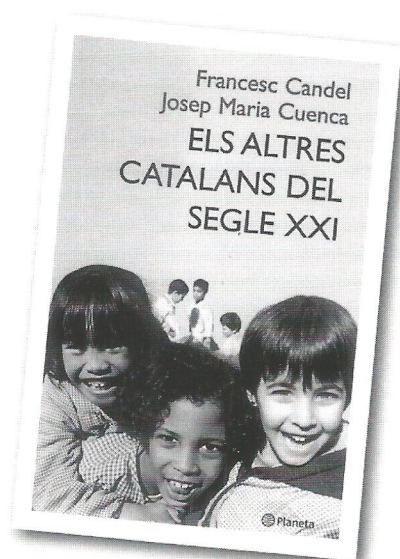
Barcelona: Planeta, 2001

«La literatura es nodreix d'anècdotes i records. La meva, encara més. Al llarg de tots els meus llibres, tant si són assaigs com novel·les, hi ha escampades les meves memòries. Sí, jo, en els meus llibres, hi he posat tant parcel·les de la meva vida com records, per això no m'he exaurit escrivint.»

Francesc Candel

En Paco Candel ha aconseguit reedicions, cosa gairebé més difícil avui en dia que aconseguir que t'editin per primera vegada. Fa dos anys l'editorial La Busca va reeditar *Donde la ciudad cambia su nombre*, el seu primer gran èxit l'any 1957 i l'any 2002 ha estat el torn de *Han matado un hombre, han roto un paisaje*. També acaba d'aparèixer una nova edició de butxaca del seu llibre més conegut: *Els altres catalans*.

Els altres catalans del segle XXI és la crònica humana de la nova onada d'immigració que està rebent Catalunya. Els autors, en Candel i en Josep M. Cuenca retraten aquests nous catalans que arriben sobretot del Magrib. Com són, què busquen, què volen i quina és la realitat amb què es troben.

Candel, Francesc

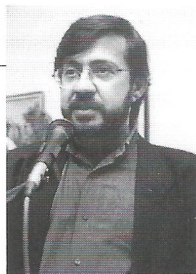
Han matado un hombre, han roto un paisaje

Barcelona: La Busca, 2002 (reedició)

Casas, Joan

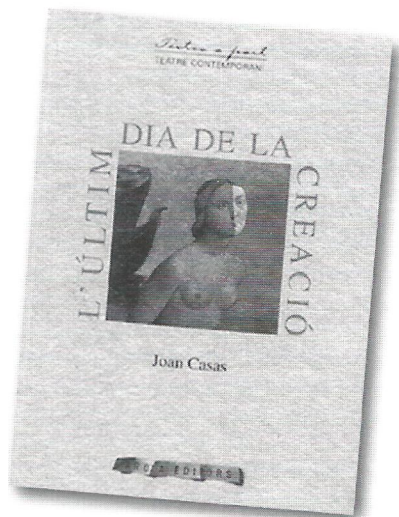
L'últim dia de la creació

Tarragona: Arola, 2001

Joan Casas neix el 1950 a l'Hospitalet. És professor a l'Institut del Teatre de Barcelona. És autor, entre d'altres treballs, d'una versió teatral del *Banquet de Plató*. L'obra *La ratlla dels cinquanta* va ser estrenada l'any 2001. Té una extensa producció publicada o estrenada en català i traduccions al francès, al castellà, al rus, a l'italià i al portuguès.

A més del teatre ha publicat narracions, poesia i també estudis sobre la nostra ciutat.

Dos personatges proven d'aprendre a conviure. Conviure és construir un espai comú, però aquest espai pot ser un refugi o un lloc de pas. La tensió entre aquests dos conceptes és també metàfora de conflictes d'un abast que va molt més enllà de la vida privada. I per mostrar això, el diàleg, la matèria bàsica de l'escriptura teatral s'afina fins a esdevenir gairebé transparent, simple punt de partida per a un joc que hauria de ser poderosament visual.

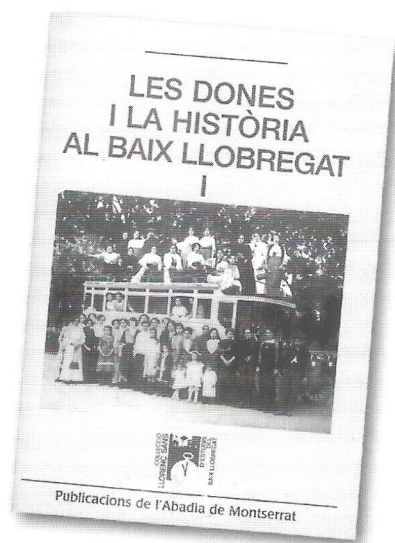
Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

*Les dones i la història al Baix Llobregat*²

Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002

El Centre d'Estudis del Baix Llobregat és una entitat sense ànim de lucre amb seu a Sant Feliu de Llobregat i situada a les dependències de l'Arxiu Històric Comarcal. Va ser fundat l'any 1974 per un grup prou representatiu de la comarca. En l'actualitat compta amb més de 200 socis dels àmbits professionals més diversos. Entre els socis també hi ha col·lectius.

El Centre es proposa la promoció dels valors culturals, naturals i socials de la comarca des dels vessants de la investigació, la reflexió, la conservació i la divulgació. Els objectius principals són: l'impuls de la recerca en totes les seves variants, la promoció del coneixement del medi, el foment de la reflexió i el debat sobre la realitat comarcal i la seva transformació.

Aquest és el resultat d'una recerca col·lectiva impulsada a finals de l'any 1997. Va reunir especialistes d'història en general i d'història de la comarca. Els dos volums que componen l'obra recullen treballs des de la baixa Edat Mitjana fins a principis del segle XX. Les temàtiques i els espais recorreguts són molt diversos: del treball a la família, la sociabilitat, la sexualitat, la religiositat, l'educació i la creativitat o els moviments socials. En tot cas no ha estat la intenció d'aquest projecte d'investigació legitimar la

història de les dones com un camp separat, ni tampoc integrar les seves adquisicions en una història general del Baix Llobregat, perquè és encara prematur, sinó mostrar altres aspectes del passat i el present de la comarca, els que emergeixen de la concreta experiència històrica de les dones.

2. Dins d'aquesta obra col·lectiva hi ha els següents articles d'hospitalenques:

Trayner, Mari Pau. *Les dones de Can Serra de l'Hospitalet. De les lluites reivindicatives dels anys 1980-90 a la nova situació social, vint anys després.*

Trayner, Mari Pau, Engrunes. *L'empresa alternativa i l'espai femení.*

Pérez-Portabella, Montserrat. *Les demandes d'atenció psicosocial de les dones de l'Hospitalet des d'una perspectiva de gènere (1977-1997).*

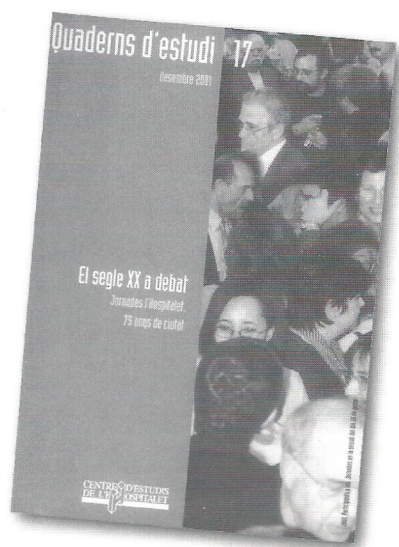

El segle XX a debat. Jornades de l'Hospitalet, 75 anys de ciutat. Quaderns d'estudi, núm. 17

L'Hospitalet: Centre d'Estudis de l'Hospitalet, 2001

«**El CEL'H, qui som?** Una associació cultural de voluntariat fundada l'any 1984 oberta a les persones interessades en el coneixement, el debat i la reflexió sobre l'Hospitalet. El CEL'H aposta per fer ciutat, per fer associacionisme i per intervenir a l'Hospitalet: **comprometent** voluntariat en el projecte de l'entitat; **integrant** la diversitat de propostes i opinions en els projectes propis; **mantenint** una actitud oberta, plural, transparent i independent; **treballant** des del convenciment de la necessitat d'una ciutat més relacional entre el sector públic, privat, associatiu i el conjunt de la ciutadania.

El CEL'H, què fem? Vincular la investigació al territori i que els estudis tinguin un impacte a la ciutat és un dels nostres objectius. També oferir eines per a un millor coneixement de l'Hospitalet que esdevinguin útils als usuaris/es. **Potenciar** la recerca i la investigació. L'any 1987 sortia el primer número de *Quaderns d'estudi*. Des d'aleshores, en aquests catorze anys s'han publicat 18 números.»

L'opció de les Jornades que es reproduïxen en aquest *Quaderns d'estudi* va sorgir en el marc de la proposta de l'Ajuntament de l'Hospitalet de commemoració dels 75 anys de la concessió del títol de ciutat a l'Hospitalet i van estar organitzades conjuntament pel CEL'H i l'Arxiu Municipal i realitzades el 24, 25 i 26 de gener del 2001. Es tractava d'una efemèride que retreia la concessió d'un títol que no va canviar en res la vida de la ciutat. Tanmateix, és veritat que coincidí amb l'arrencada

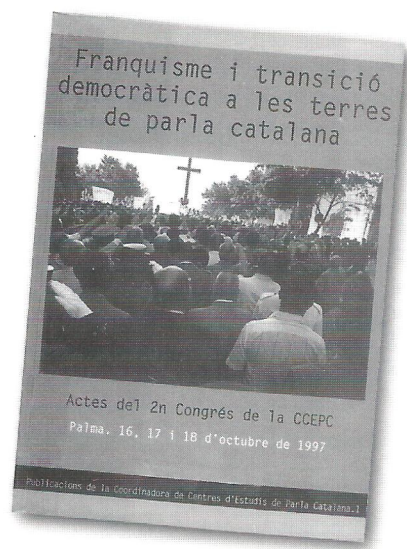
d'una de les etapes de gran transformació de l'Hospitalet. Per això vam creure oportú que en una ciutat que ha prestat tan poca atenció al seu passat, seria bo que aquella commemoració fos útil per revisar el conjunt del segle XX d'un l'Hospitalet que ha traspassat la frontera al segle XXI sense assemblar-se gens a la de cent anys abans.

*Franquisme i transició democràtica a les terres de parla catalana*³

Valls: Publicacions de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, 2001

El 6 de juny de 1992, a Vic, va constituir-se la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana (CCEPC). Actualment en formen part una seixantena de centres de diversos indrets dels Països Catalans. Des del primer moment es va proposar que una de les seves funcions havia de ser organitzar periòdicament congressos que permetessin aprofundir en determinades línies de recerca.

L'any 1994, a Lleida, es va celebrar el primer: *Moviments socials i dinàmica associativa*. El segon, *Franquisme i transició democràtica*, celebrat a Palma l'any 1997, i a hores d'ara estem a punt de celebrar el tercer al Museu d'Història de Catalunya: *Fonts orals. La investigació a les terres de parla catalana*.

Aquest congrés organitzat per la CCEPC va permetre comprovar que les recerques històriques sobre el franquisme i la transició són cada cop més abundants als països de parla catalana, tant per part de “joves” historiadors, com de “veterans”. Unes recerques que permeten avançar en el coneixement del règim franquista, de la societat sota el franquisme i de les diverses oposicions lluny de les imatges tòpiques i típiques d'un franquisme omnipresent.

3. Dins d'aquesta obra col·lectiva hi ha els següents articles d'hospitalencs:

Camós Joan i Parramon, Clara Carme. *Crisi del franquisme, associacionisme i moviment ciutadà a l'Hospitalet de Llobregat*.

Parramon, Clara Carme. *Migracions i estratègies culturals a l'Hospitalet de Llobregat (1960-1980)*.

Toril, Núria i Garcés, Òscar. *Entitats socio-culturals a l'Hospitalet del tardofranquisme: canvi generacional i crítica social*.

Grup l'Hospitalet Antifranquista. *L'antifranquisme a l'Hospitalet: recuperació del passat, reconstrucció del futur*.

Ribas, Josep. *L'oposició antifranquista a l'Hospitalet de Llobregat. Una experiència*.

De aire y fuego: memorias

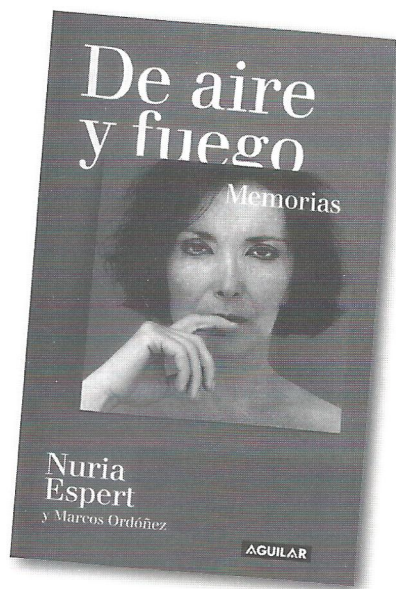
Madrid: Aguilar, 2002

«Mis padres se conocieron haciendo teatro. Vivían en Santa Eulàlia, un barrio obrero de las afueras de Barcelona. Mi madre era tejedora, en Can Trinxet, una fábrica de tejidos donde mi padre solía trabajar de carpintero.

Vivíamos en un edificio en el número 9 de la calle Buenos Aires, en Santa Eulàlia. Había un balcón, que daba a la tapia de una fábrica. Una tapia de ladrillo: ése fue mi primer paisaje.

Ya he dicho antes que Santa Eulàlia era una aldea. Ir a Hospitalet suponía tener que tomar un autobús, y Barcelona era, plenamente, otro mundo. Ir a Hospitalet era una excursión; ir a Barcelona una aventura. De repente, empezamos a ir a Barcelona, los domingos, con nuestras mejores galas, porque alguien les habló a mis padres de los nidos de arte.»

Núria Espert

«Ha sido un largo viaje, desde aquellas tardes de domingo en los nidos de arte de Barcelona, a mitad de los años cuarenta. Mi madre sigue a mi lado... Armando está presente... vuelve cada vez que le necesito y que pienso en él.

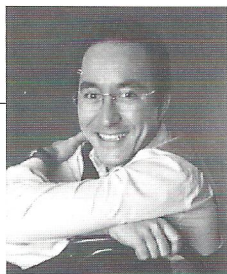
Es domingo. Vienen mis hijas y Bárbara a comer... En el jardín hace sol y la rosaleta ha vuelto a florecer.»

Fernández Zaurín, Luis i
Candado, José

Camarón, biografía de un mito

Barcelona: RBA, 2002

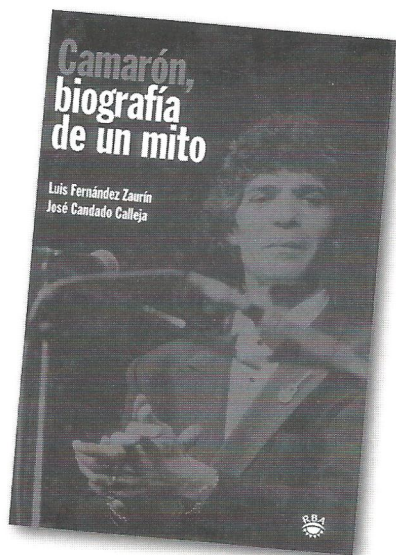

«Algo tendrá l'Hospitalet cuando me vine a vivir a ella apenas nacer —de eso hace ya 38 años— y aún no la he abandonado. Mi relación con ella es de amor-odio, como la de todas las parejas, aunque he de vivir con ello y, de hecho, así lo hago.

Mi vocación es la lectura y la escritura. Ello se plasma en una inclinación natural hacia la poesía, con incursiones más o menos felices en la prosa.

El periodismo es mi otra vocación y en ella me desempeño publicando libros, reportajes, crónicas, etcétera, en periódicos como La Vanguardia y El País y revistas culturales.»

Luis F. Zaurín

Camarón, biografía de un mito traza un itinerario por la trayectoria vital de José Monge Cruz, más conocido como Camarón de la Isla, uno de los más grandes cantaores de la historia del flamenco. También arroja luz sobre muchas cuestiones poco o mal conocidas que tuvieron que ver con él.

El libro se sirve de los testimonios de la familia y amigos y de las vivencias del que durante diez años fuera mánager, amigo, “confesor” y una de las personas más importantes

de la última época del gran cantaor, José Candado.

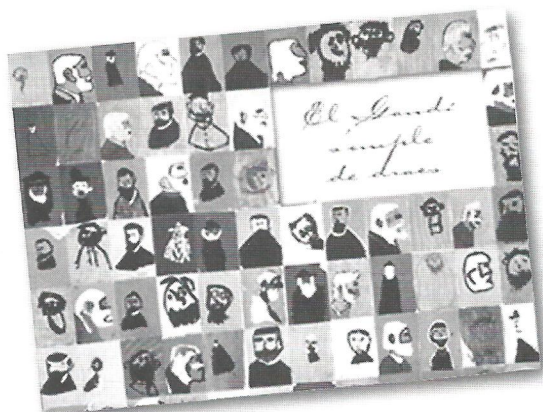
Por encima de su talento artístico, Camarón es una de las personalidades más singulares de los últimos 25 años de la historia de este país, algo que el libro trata de reflejar acercándose al hombre y —pese al título del libro— huyendo de la innata propensión al mito del ser humano.

Fillat, Maite (coordinadora)

El Gaudí s'omple de dracs

Sant Boi: Ajuntament de Sant Boi, 2002

Maite Fillat, mestra a l'escola pública Antoni Gaudí de Sant Boi, viu a l'Hospitalet i ha estat la coordinadora de la feina que ha dut a terme tota l'escola i que es veu parcialment plasmada en aquesta magnífica publicació, planificada i dissenyada per la propia escola.

El Gaudí s'omple de dracs recull el projecte que tots els alumnes i mestres de l'escola Antoni Gaudí de Sant Boi de Llobregat han dut a terme amb l'objectiu de conèixer la persona i l'obra d'Antoni Gaudí.

És un conte que combina la fantasia amb

la realitat, la fantasia de la història dels dracs amb la realitat de la història de l'escola. Els dracs de Gaudí van entrant a les aules i van deixant missatges que seran el punt de partida per investigar i conèixer l'obra d'aquest genial arquitecte. A poc a poc els nens, les nenes i els mestres de l'escola, empesos per la màgia dels dracs de Gaudí es converteixen en veritables artistes i arriben a transformar l'escola per dins i per fora. El llibre mostra els aprenentatges, les vivències i les creacions que amb diferents tipus d'expressió, tècniques i materials, formes, estructures i colors, i amb il·lusió i esforç han aconseguit junts.

El Gaudí s'omple de dracs és un conte il·lustrat on cada pàgina està pensada, des del fons fins a la superfície, per representar el lligam de Gaudí amb la natura, amb les formes i estructures orgàniques, amb la geometria... i per transmetre moviment, forma, llum i color, com en totes les seves obres.

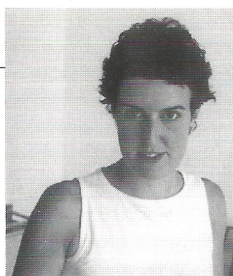
En aquest projecte, amb Gaudí com a fil conductor, es posen en joc l'expressió visual i plàstica i l'expressió escrita, l'observació i l'experimentació, la informació i la interpretació, la creativitat i la imaginació...

Fructuoso, Eva

Horas muertas

Castelló: Ellago, 2002

«Si me gustase escribir tanto como leer, probablemente hubiese empezado mucho antes, hubiese tratado de sacar una plaza de conserje y no me hubiese dedicado a cosas tan raras como dar clases de protocolo en alemán o tratar de llegar a doctora en "Ciencia cognitiva y lenguaje". Pero las cosas van como van y con un ambiente general de gobierno de derechas a una, al final, no le queda más que decir la suya o callar para siempre.»

«Escribir *Horas muertas* fue una lucha constante contra el sentido de verosimilitud. Excepto la idea que da forma al hilo argumental, no hay nada inventado y sí muchas experiencias reales descartadas por poco verosímiles. Ya lo decía Candel: *¿Cómo iba a incluir un personaje que se llamase Redondo Cuadrado, por muy verídico que fuese?*»

Eva Fructuoso

Gómez Molina, Ramon

Anys victoriosos, anys triomfals. La petita història dels anys 40 a l'Hospitalet de Llobregat

Lleida: Pagès, 2002

Ramon Gómez Molina pertany a la classe d'homes i dones que no van conèixer el passat fins després de la mort del dictador. Homes i dones que aprengueren, s'enamoraren i treballaren i tornaren a intentar refer la vida associativa i cultural d'un país que mai no havien conegut. Com ell, molts van pensar de plasmar sobre el paper la seva experiència, els seus desigs, la seva contribució a la història de tots nosaltres. Alguns es van quedar en l'intent; no tots els representants de la classe obrera poden escriure i reflectir no tan sols la seva història, sinó també encertar que els altres s'hi sentin emmirallats.

Nascut l'any 1931, arribà de nen a l'Hospitalet. Ho relata al llibre *El crit de les mil nits*, on explica com a nen els estralls que produí la guerra civil. A *Anys victoriosos, anys triomfals. La petita història dels anys 40 a l'Hospitalet de Llobregat* narra les vivències compreses entre 1940 i 1944, els pitjors temps de la postguerra.

Goyta, Carlota (Col·lectiu Violeta Denou)

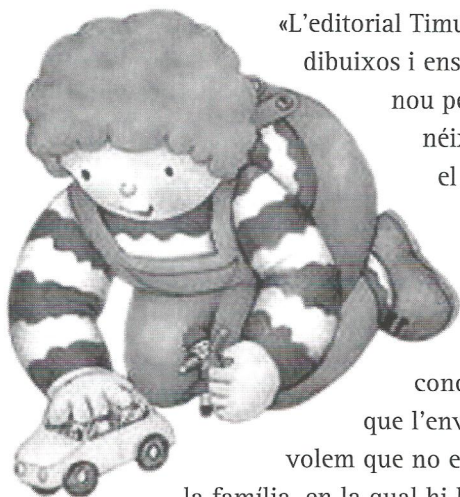
En Teo viatja per Catalunya

Barcelona: Timun Mas, 2002

«Per a mi l'Hospitalet és casa meva, és on vaig néixer, vaig viure la meva infància i joventut.

Al final dels nostres estudis vam decidir, amb la meva companya actual Asun Esteban, muntar un estudi per poder treballar... Aquest estudi va ser *Estudi Denou* i segueix sent-ho després de 33 anys. Aquí hi fèiem feines molt diferents: disseny gràfic, tèxtil, industrial, d'interiors. Un dia vam dissenyar uns jocs per a nens, que vam vendre com a joguines, però un d'aquest jocs era més un llibre que un joc i així vam entrar en el món editorial.»

«L'editorial Timun Mas es va interessar pels nostres dibuixos i ens va encarregar uns contes amb un nou personatge i així va ser com van néixer Teo i Violeta Denou, que va ser el pseudònim que ens vam posar per firmar els llibres, ja que en aquell moment érem tres persones les que hi treballàvem.

Teo no és un líder, és un conductor del nen per conèixer el món que l'envolta, ressaltant uns valors que volem que no es perdin, com és la importància de la família, en la qual hi ha pares, germans, avis, tiets, cosins, etc. També l'amistat, el respecte a les persones i a la natura.

Anualment traiem de 8 a 10 novetats entre totes les col·leccions de Teo, encara que aquest any, per celebrar el seu aniversari, 25 anys, han sortit moltes col·leccions noves.»

Carlota Goyta

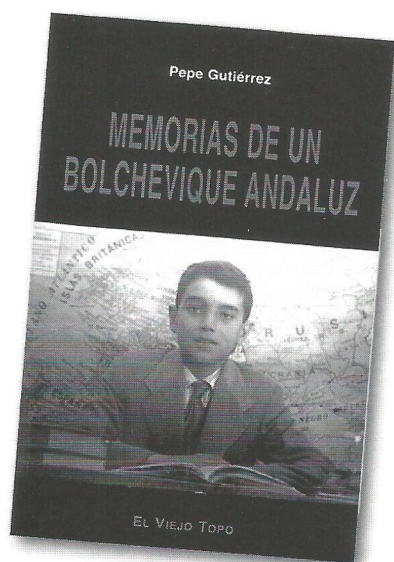
Gutiérrez, Pepe

Memorias de un bolchevique andaluz

Barcelona: Ediciones de Intervención Cultural (El Viejo Topo), 2002

Según cuenta él mismo, Pepe Gutiérrez (La Puebla de Cazalla, Sevilla, 1946), nació por segunda vez en l'Hospitalet, donde emigró en 1960 y permaneció hasta 1980 con un intervalo parisino y militar. En estos veinte años, Pepe (a) "el Pecas", trabajó en los más diversos y duros empleos, estudió en las escuelas para adultos, conoció gente como Francesc Pedra, participó en la resistencia clandestina y vivió una aventura militante tan intensa como compleja... Autor de numerosos ensayos, ésta es su obra más personal y ambiciosa.

En *Memorias de un bolchevique andaluz* se ofrece el testimonio de una generación, la llamada del 68, al tiempo que se describe medio siglo de nuestra historia vista por abajo, desde el punto de mira de un personaje que crece en una sucesión de escenarios: la Andalucía de la inmediata postguerra, l'Hospitalet de los años sesenta-setenta, el París del 68, el activismo vecinal, político y sindical... Alguien que vive los sueños de la última izquierda que trató de transformar el mundo y cambiar la vida, y que no se arrepintió de su empeño.

Kosinski (Marcos Prior)

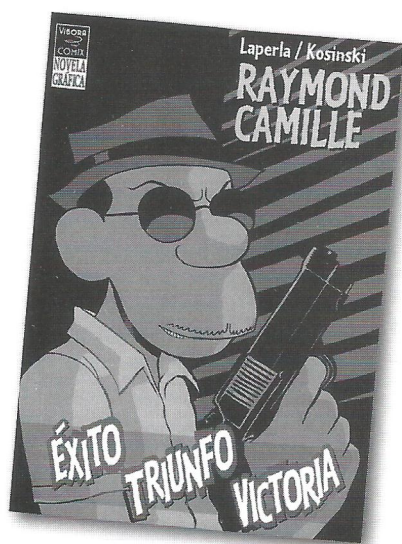
Raymond Camille: éxito, triunfo, victoria

Barcelona: La Cúpula, 2002

«El Doctor Marcos Prior Kosinski, Patafísico reincidente a la par que escriba de tebeos (junto al insigne Doctor Artur Díaz Laperla), y en habiendo nacido en el año del señor de mil novecientos setenta y cinco, ha llegado, en la actualidad, a la conclusión, terrible, de que su máxima ambición es llegar a ser el perro que huele el culo del tiempo.»

Marcos Prior

En *Raymond Camille: éxito, triunfo, victoria*, obra realizada mano a mano con el Doctor Artur Díaz Laperla, el Doctor Marcos Prior Kosinski ha intentado exponer la banalidad del mal y aledaños, la belleza de los contratos, el arte de vivir y otros malabarismos, la lucha de clases translúcida, la comedia como caja de resonancias...

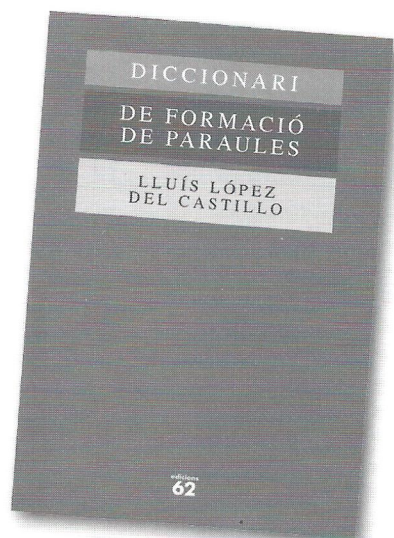
López del Castillo, Lluís

Diccionari de formació de paraules

Barcelona: Edicions 62, 2002

Lluís López del Castillo Rosique va néixer a la Torrassa el 1938. Fill i nét de murcians, fa certament honor a allò de la "Múrcia Xica" amb què algú va rebatejar el nostre barri. Un barri on de sempre hem "baixat" a l'Hospitalet i a Barcelona (nosaltres, ni barcelonins, ni hospitalencs: torrassencs!). Tot i viure fora del barri des de fa 38 anys, s'hi ha quedat tan a prop, que només li cal enfil·lar un carrer per traspassar la Riera Blanca i anar a veure la seva germana, que encara hi viu.

La seva professió (que és alhora la seva afició) ha tingut sempre un doble vessant: l'ensenyament i la llengua. En el primer cas, l'escola de Primària i la formació dels mestres (Escola Barrufet, Rosa Sensat, Escola de Mestres de Sant Cugat - UAB) i, en el segon cas, la llengua catalana. Aquests han estat i són els seus temes de treballs quotidians i els temes sobre els quals ha escrit ininterrompudament del 1964 ençà.

En català, com en totes les llengües del nostre entorn, la formació de paraules es basa en dos tipus de mecanismes bàsics: la *derivació* i la *composició*.

La lingüística moderna ha posat en relleu la importància d'aquests mecanismes en l'aprenentatge d'una llengua. Per aquest motiu en les llengües més desenvolupades existeixen de fa temps manuals i repertoris de formació de paraules. López del Castillo, autor d'un bon nombre de diccionaris molt ben

acollits per la crítica i el públic, dona a conèixer en català el primer diccionari d'aquestes característiques.

López del Castillo, Lluís

Qüestions bàsiques del català actual

Barcelona: Edicions 62, 2001

Marcé, Francesc

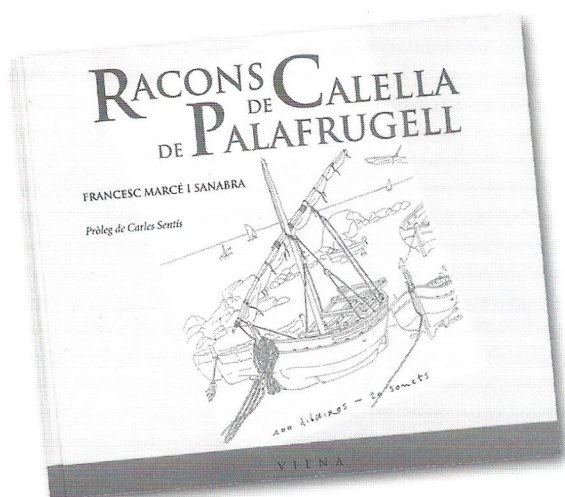
Racons de Calella de Palafrugell

Barcelona: Viena, 2002

Francesc Marcé i Sanabra va néixer a l'Hospitalet de Llobregat l'any 1921. Des de jove va participar en múltiples activitats culturals a la seva ciutat natal, on va organitzar a partir de zero el Museu d'Història, del qual fou el primer director.

Ha publicat diversos llibres de poesia i d'investigació històrica i nombrosos articles en diferents revistes. Amb dos amics, va muntar un taller de ceràmica —amb el qual es va divertir molt encara que, segons diu ell mateix, no hi va guanyar mai ni cinc— i, en contacte amb el fang, s'engrescà a fer escultura.

Fa més de vint anys que l'atzar portà Francesc Marcé a Calella de Palafrugell. Se n'enamorà i començà a dibuixar-la. I encara no ha parat. El llibre *Racones de Calella de Palafrugell* és el resultat d'aquell enamorament i de la seva fidelitat a aquell indret.

Marcé, Matilde

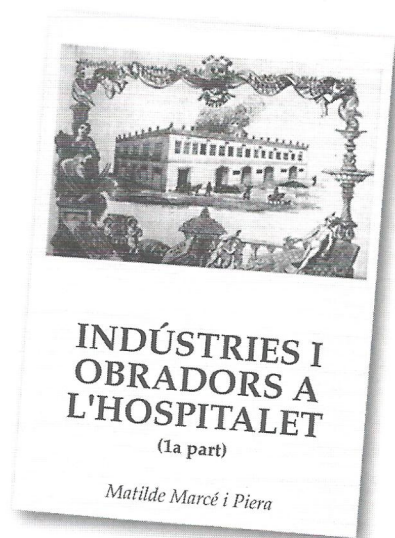
Indústries i obradors a l'Hospitalet (1a part)

L'Hospitalet: Ateneu de Cultura Popular, 2001

«Escriptora malgrat jo mateixa —mai no havia pensat escriure cap llibre, les circumstàncies m'hi van portar—, estic contenta de pensar que —encara que modestament— he salvat una part de la nostra memòria col·lectiva. Per això, escriure *Indústries i obradors a l'Hospitalet* ha estat per a mi un plaer que espero hauran compartit els lectors.»

Matilde Marcé

Matilde Marcé i Piera es va dedicar a l'ensenyament del català des de 1978 a través d'Òmnium Cultural i més tard des del Centre de Normalització Lingüística de l'Hospitalet. Aquesta tasca l'ha fet merèixer la medalla President Macià que atorga la Generalitat.

El llibre està fet a base de moltes entrevistes personals, de molts testimonis orals; ha recuperat històries, fotografies i ha recollit de primera mà la feina i el treball de moltes de les indústries i dels

obradors de la nostra ciutat. És al mateix temps un homenatge als fundadors d'aquelles indústries, molts dels quals es fan presents mitjançant el testimoni dels descendents.

Marín, Àngels

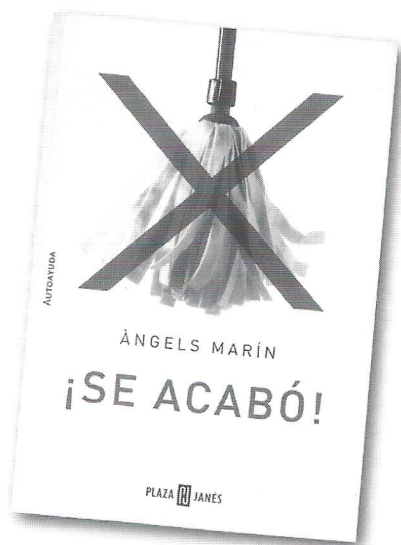
¡Se acabó!

Barcelona: Plaza y Janés, 2002, col·lecció
Mujer tenías que ser

«Tinc 38 anys. Vaig néixer i visc a l'Hospitalet.

Estic casada, tinc dos fills de 10 i 8 anys i sóc periodista, cuinera, filla, amant, amiga, lectora, neofeminista, mitinera i un munt de coses més sense un ordre establert, en una juxtaposició quotidiana i, de vegades, contradictòria. No sé quina de les quatre raons que l'Orwell esmentava per escriure ha pesat més a l'hora de fer *¡Se acabó!*, però l'impuls històric, "el desig de veure les coses com són, d'indagar en els fets reals i d'arxivar-los per la posteritat", i la intencionalitat política, "el desig d'empènyer el món en determinada direcció, d'alterar les idees d'altres persones sobre el tipus de societat que haurien de perseguir", hi són molt presents.»

«*¡Se acabó!* és un retrat de la dona a Espanya avui i el seu marc social, laboral, personal, econòmic, polític, familiar. En xifres i sentiments, perquè rera les estadístiques hi ha persones, nosaltres, amb problemes i solucions particulars que s'han de fer col·lectius. La tesi és mostrar que la conciliació de la vida laboral i familiar no és només un tema personal, qui s'encarrega de la casa i els nens, sinó polític: el debat més important que la nostra societat té plantejat avui. De la resposta que hi donem tots, tant individualment com en conjunt, en depèn el model de societat futur en què viurem.»

Àngels Marín

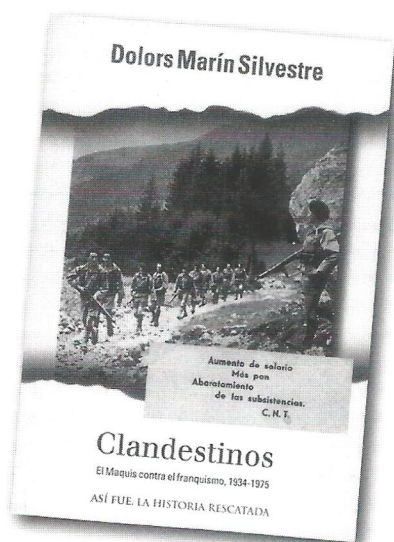
Marín, Dolors

Clandestinos. El maquis contra el franquismo, 1934-1975

Barcelona: Plaza y Janés, 2002

Nascuda a l'Hospitalet, Dolors Marín Silvestre és doctora en Història Contemporània i diplomada en Sociologia. Experta en moviments socials europeus, ha fet treballs d'investigació a la Sorbona de París. Durant molts anys ha treballat a mitjans audiovisuals. En l'actualitat alterna la docència universitària amb la feina d'assessora i documentalista en exposicions i televisió. Ha estat asesora històrica al documental *Vivir la utopía* sobre l'anarquisme espanyol i també *Catalunya Retalls* a TVE, documentalista a *Passa el segle* de Canal 9 i, recentment, del programa *Maquis a Catalunya* de TV3. És autora de nombrosos articles i treballs al nostre país i a l'estranger.

A la història d'Espanya hi ha una part poc coneguda: la història dels vençuts a la guerra civil que es van negar a deixar de lluitar. Aquest llibre és una crònica de part d'aquesta història. Per rescatar de l'oblit els seus protagonistes l'autora s'ha capbussat en arxius i biblioteques i ha entrevistat homes i dones que van viure de prop els fets per relatar-los i evitar que desapareguin de la memòria col·lectiva.

Martí, Casimir; Cervera, Joaquim M.

Santa María del Gornal, 25 anys (1976-2001)

Barcelona: Mediterrània, 2001

Els autors de l'obra han mantingut i mantenen amb la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat una relació basada en la seva activitat com a capellans de la parròquia situada al barri del Gornal. Casimir Martí hi actua des de l'any 1976. Joaquim M. Cervera hi ocupa el càrrec de rector des de l'any 1992. La parròquia és una institució que es fa present al barri no solament perquè ofereix serveis religiosos als cristians que s'hi integren i als veïns que en demanen, sinó també perquè, d'entrada, es considera com una entitat situada civilment en un mateix nivell que les altres entitats localitzades a la barriada, amb les quals col·labora en tots els objectius que són d'interès general.

Santa Maria del Gornal, 25 anys es divideix en dues parts. La primera, escrita per Casimir Martí, presenta el context civil i religiós en el qual va néixer la parròquia, en plena coincidència cronològica amb el naixement del barri, i descriu tant les orientacions que van marcar els seus orígens i la seva marxa posterior, com també el perfil que va anar adquirint la comunitat parroquial fins a l'any 1991. En la segona part, Joaquim M. Cervera s'ocupa del desplegament de la vida parroquial en els anys posteriors fins a l'actualitat. Al final de la primera

part, s'inclou la indicació dels documents arxivístics i impresos utilitzats en la redacció de cadascun dels disset capítols que la componen. Un apèndix conclusiu recull textos literals de documents relatius a allò que ha estat descrit al cos de l'obra.

Martín, Jaime

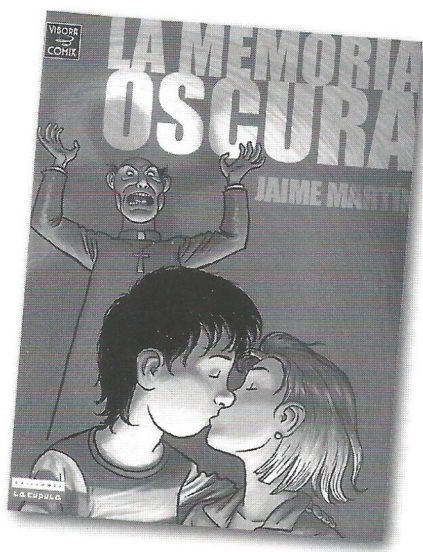
La memoria oscura

Barcelona: La Cúpula, 2001

«De niño era poco hablador, igual que ahora. Los profesores llegaron a pensar que tenía problemas familiares o qué se yo... Me gustaba mucho dibujar y quería ser pintor, supongo que por ser una forma de contar cosas sin abrir la boca. A los 14 años cayeron en mis manos los primeros tebeos para adultos (Creepy, El Víbora...) y decidí que con la historieta podría contar más y mejor.

Empecé a trabajar como profesional en 1985. Me dieron algún premio, pero el mejor es que hago lo que me da la gana y no tengo la impresión de "estar trabajando".»

«Don Agustín era un tipo bajito, un tanto apelmazado, con gafas de pasta y reluciente coronilla. Era muy dicharachero y amigo de los niños. La primera vez que le vi estallar pensé que era el mismo diablo. Gritaba como todos, como un loco. Se le encendía la cara. Sus hostias atronadoras daban comienzo a un coro de llantos. Nunca podré imaginar qué es lo que unos niños de ocho años podíamos hacer para despertar aquella bestia. Hostias, gritos y más hostias. Siempre en nombre de Dios.

La memoria oscura es una historia en forma de cómic que me rondaba por la cabeza desde que era niño, desde que dejé aquel colegio religioso del Opus Dei.

En 1995 esta obra recibió el Premio Historieta Diario de Avisos (Tenerife), al guión de historieta realista.»

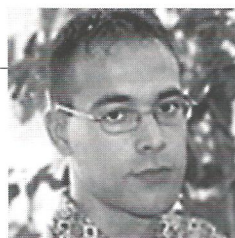
Jaime Martín

Martínez, Gabi

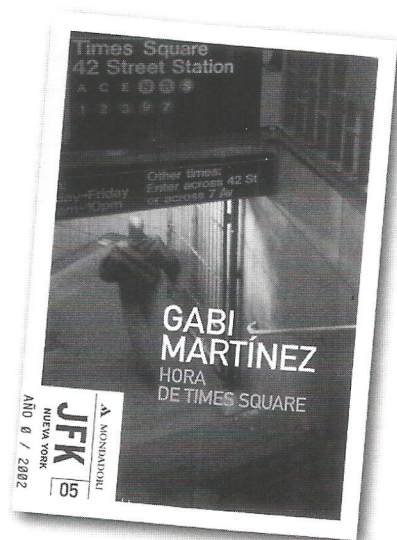
Hora de Times Square

Barcelona: Mondadori, 2002

Gabi Martínez va néixer a la Torrassa, on viu des de fa 30 anys. És periodista i escriptor, l'apassionen els viatges i les històries que es produeixen al seu voltant i així ho ha plasmat en els quatre llibres que ha publicat fins ara. També dirigeix la col·lecció *Viajes* d'Ediciones del Bronce i *Año Cero* de Random House Mondadori.

«Els meus records són dels entorns de la plaça Espanyola assegut amb els meus amics davant l'església, el col·legi Santiago Apòstol... M'agrada viure a la Torrassa, visc a Martí i Julià i el carrer és com una gran rambla de colors, de multiculturalitat. Trobo una entesa increïble entre els veïns.»

Hora de Times Square es la historia de Chicoboy, un hispano que se cuela ilegalmente en Nueva York poco antes del año 2000. «Ésta es la historia de cómo desvelé mi futuro a través de un hombre y una mujer. Era una época rauda, desde luego violenta, y nosotros formábamos parte de la ciudad. La mujer se llamaba Alma y se folló a media Nueva York mientras amaba a un solo hombre; él, Stillman, vivía obsesionado por el discurrir del tiempo, estudió los astros, robaba

relojes y me enseñó un par de cosas sobre lo inmortal. Ésta es la historia de espíritus esplendorosos que explotaron su lado salvaje en un entorno automático donde las banderas empañan la lógica y las pistolas, a veces, hablan».

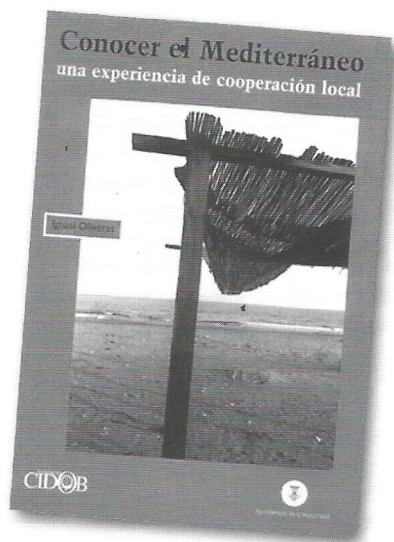
Gabi Martínez

Oliveras, Ignasi

Conocer el Mediterráneo, una experiencia de cooperación local

Barcelona: CIDOB, 2002

Ignasi Oliveras (Barcelona, 1966), hospitalenc d'acollida i per part paterna, va arribar a l'Hospitalet a l'edat de tres anys. És llicenciat en Biologia i màster en Cooperació al Desenvolupament per la Universitat de Barcelona. Durant set anys va treballar com a professor de secundària en una escola de l'Hospitalet, i ha col·laborat amb diferents ONG de desenvolupament i mediambientals.

Cada dia més s'accentuen les desigualtats entre els diferents països, provocant que les persones no tinguin les mateixes oportunitats de viure amb dignitat. Canvi climàtic, esgotament dels recursos renovables, l'èxode de milers de refugiats voltant pel món sense rumb, homes i dones que perden la vida en el seu camí cap a la terra promesa que els ofereix el Nord. Un espai ideal per cooperar és el marc del Mediterrani amb valors culturals i socials propers, amb una proximitat geogràfica i amb problemes comuns.

L'Ignasi Oliveras té un destacat coneixement de la Mediterrània degut a la seva professió de biòleg i a les seves inquietuds professionals. Oliveras ha escrit un llibre divulgatiu i pedagògic amb un rigor molt acurat malgrat la complexitat d'alguns temes.

El llibre *Conocer el Mediterráneo: una experiencia de cooperación local* està dividit en dues parts diferenciades. La primera part fa un recorregut per la realitat ecològica, militar, política, econòmica i social. La segona part del llibre mostra la cooperació que es fa des de l'Ajuntament de l'Hospitalet a la regió Mediterrània.

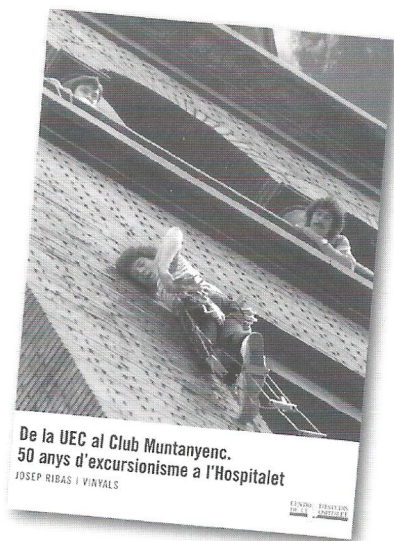
Ribas, Josep

De la UEC al Club Muntanyenc. 50 anys d'excursionisme a l'Hospitalet. Recerques, núm. 3

L'Hospitalet: Centre d'Estudis de l'Hospitalet, 2002

Josep Ribas i Vinyals va néixer a l'Hospitalet l'any 1942. Llicenciat en Història Contemporània per la Universitat de Barcelona. És coautor de *Història de l'Hospitalet: una síntesi del passat com a eina de futur*, i autor d'altres treballs de recerca històrica relacionats amb l'Hospitalet i la lluita antifranquista, en la que hi va participa activament des del seu compromís polític. És soci actiu del Centre d'Estudis de l'Hospitalet i del Club Muntanyenc l'Hospitalet, entitats coeditores del llibre.

«La història dels 50 anys d'aquesta associació excursionista és el pretext d'un treball de recerca de la relació que s'estableix entre les persones que l'inicien l'any 1952 i l'entorn social i polític de l'època a l'Hospitalet, que al mateix temps es reproduceix en el conjunt de Catalunya. Amb situacions diverses segons el període, destaquen una primera etapa de substitució i resistència, una segona de consolidació de les activitats cíviques i culturals amb les esportives i una evolució adaptada als temps actuals.»

Pep Ribas

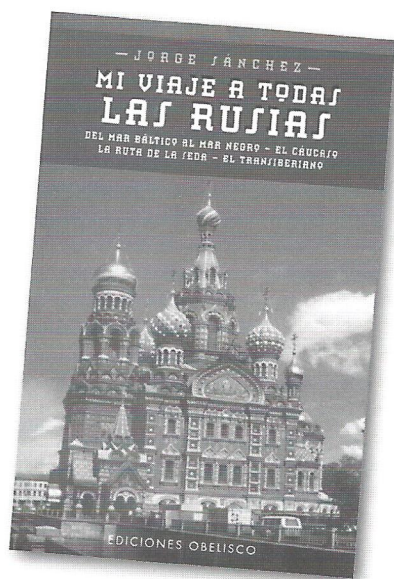
Sánchez, Jorge

Mi viaje a todas las Rusias

Barcelona: Obelisco, 2001

Viajero contumaz desde que cumpliera los 13 años, no ha parado de viajar por los seis continentes, hasta tal punto que hoy en día ya conoce la totalidad de los países inscritos en las Naciones Unidas. Sin embargo, ello no le ha hecho aún "sentar la cabeza", y ahora se dedica a visitar otros lugares inéditos tales como la Antártida, las islas del círculo polar ártico, los volcanes de la península de Kamchatka... Pero, a pesar de haber recorrido lugares paradisíacos, siempre sueña con regresar a su oasis de paz, a su ciudad natal l'Hospitalet de Llobregat.

Tras la caída de la Unión Soviética, el mundo descubrió la existencia de 15 repúblicas que habían permanecido herméticas durante más de 70 años de comunismo: Armenia, Moldavia, Turkmenistán, Georgia, Estonia...

Jorge Sánchez, durante 101 días, recorre una a una todas estas nuevas naciones, utilizando barcos y el tren transiberiano, para poder describirnos a sus gentes, sus exóticas costumbres, sus religiones orientales y sus lugares insólitos, además de su fascinante historia.

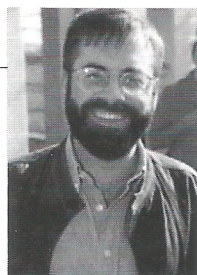
Para ello sortea más de un contratiempo, ya que, como es habitual en él, viaja apenas sin dinero por las repúblicas belicosas del Asia Central, fronteras con Afganistán.

Santacana, Carles (coordinador)

*El franquisme al Baix Llobregat*⁴

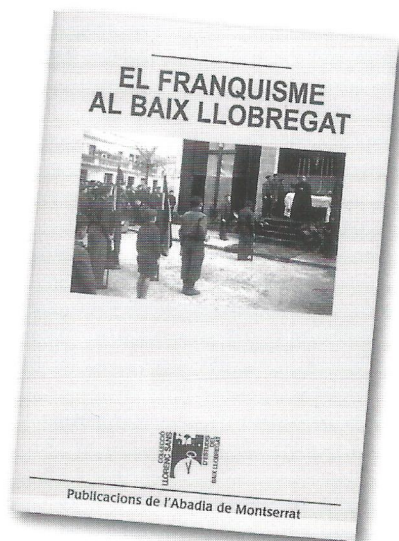
Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001

El llibre és el fruit d'una recerca col·lectiva impulsada pel Centre d'Estudis Comarcals, que va aplegar diversos investigadors interessats per aportar noves dades al coneixement i la interpretació d'aquest període històric. Es tracta d'un esforç col·lectiu per recuperar la història més recent, que és la que ens aporta més coneixements per entendre el Baix Llobregat actual.

Els prop de quaranta anys que va durar l'etapa franquista representen a la comarca una experiència històrica d'una gran importància. A les dècades de 1940 i 1950 trobem una implacable repressió, la destrucció de bona part del teixit associatiu, una llarguíssima postguerra... A les dècades següents,

la política *desarrollista* pren una especial significació al Baix Llobregat, on va tenir un impacte transcendental, fins al punt que podem parlar aleshores de la gran transformació de la comarca. Aquest procés es va manifestar de múltiples maneres: amb l'augment de la immigració, el sorgiment dels nous polígons residencials, la definitiva industrialització i la residualització de l'agricultura, el ressorgiment d'una nova oposició política, el moviment veïnal, la irrupció d'una nova cultura catalana, el sindicalisme i també la recuperació del sentiment comarcalista.

Segura, Antoni; Aracil, Rafael

La memòria de la transició a Espanya i Catalunya (vol. 3)⁵

Barcelona: Universitat de Barcelona, 2002

4. Dins d'aquesta obra col·lectiva hi ha el següent article d'una hospitalenca: Parramon, Clara Carme. *Política cultural i migracions. L'Hospitalet, 1960-1980*.

5. Dins d'aquesta obra col·lectiva hi ha dues conferències d'hospitalencs: Capdevila, Vicenç, ex alcalde de la ciutat. *L'administració local durant la transició*. Santacana, Carles, historiador. *L'administració local durant el franquisme*.

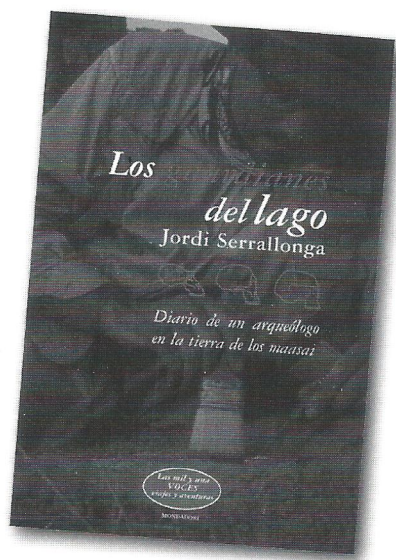
Serrallonga, Jordi

Los guardianes del lago

Barcelona: Mondadori, 2001

«Ara que ja he escrit un llibre sobre els meus treballs a l'Àfrica haig de dir que les meves primeres passes com a arqueòleg van ser quan tot just era un marrec al parc hospitalenc de Can Boixeres. Allà vaig obrir un forat a la recerca dels nostres orígens... bestieses d'un nen captivat pels escrits d'en Darwin. Qui hagués dit que anys després, un cop llicenciat, dirigiria una excavació per al Museu de l'Hospitalet a Can Torresolanes. Avui, com a professor de la UB i director d'HOMÍNID, Grup d'Orígens Humans-Parc Científic de Barcelona, continuo cercant les nostres arrels en el Bressol de la Humanitat: Àfrica.»

«*Los guardianes del lago* recull els meus primers anys de recerques arqueològiques, primatològiques i etnològiques a l'Àfrica Oriental, però no només és un llibre de divulgació científica sinó també un diari personal on es descriuen moltes de les anècdotes i experiències viscudes entre els pobles, paisatges, olors i colors del meu estimat continent africà. Un dels objectius de l'obra era relatar com un somni d'infantesa –en el meu cas: marxar a l'Àfrica a la recerca dels orígens de la Humanitat– pot fer-se realitat

malgrat totes les dificultats que poguem trobar pel camí... el més important és somiar.»

Jordi Serrallonga

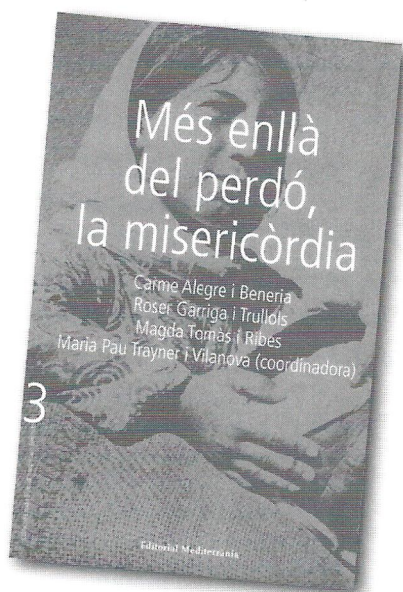
Trayner, Maria Pau⁶ (coordinadora)

Més enllà del perdó, la misericòrdia

Barcelona: Mediterrània, 2002

«Quasi sempre els escrits que s'editen o els llibres que s'escriuen són quelcom molt teu i el reflex dels espais o temes que tenen importància a la teva vida. Com podeu veure, els títols d'allò que m'han editat es poden classificar en els àmbits de la problemàtica de les dones populars, la solidaritat i la teologia feminista. Tot, escrit des d'una perspectiva de gènere.

Els últims anys m'han preocupat molt les desigualtats entre homes i dones, la injustícia que beneficia a unes poques persones marginant la majoria pobre i la religió que moltes vegades esdevé opressió i no llibertat per a les dones.

Una altra peculiaritat és que tot està escrit en equip. Em sento molt més còmoda podent comentar, analitzar i discutir coses abans de donar-les per vàlides, i la suma de diferents maneres de veure, viure i sentir enriqueixen els comentaris que més tard queden fermes en el paper per a la posteritat.»

M. Pau Trayner i Vilanova

6. Durant els anys 2001 i 2002 ha publicat les següents obres col·lectives:

Conflicto y violencia en América Latina. Barcelona: UB, 2002.

Género y salud reproductiva. Una reflexión para la cooperación. Barcelona: Associació Planificació Familiar de Catalunya i Balears.

Avancem tanmateix. Curs d'escola de teologia feminista. Barcelona: Claret, 2002.

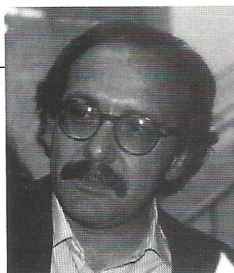
¿Qué esperamos de la Iglesia? Bilbao: Desclee de Brouwer, 2002.

Vila, Jesús

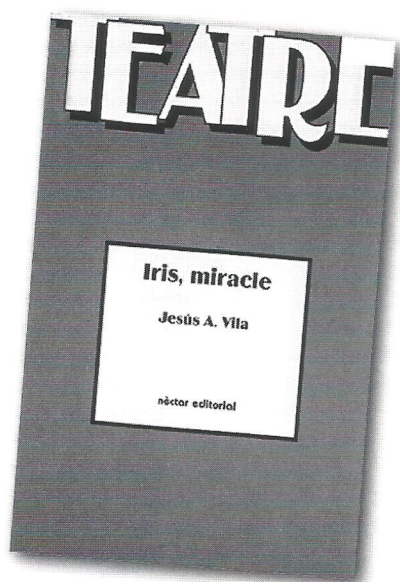
Iris, miracle

Barcelona: Nèctar, 2002

Aquest que teniu aquí dalt és un personatge certament desubicat i contradictori. Desubicat, perquè sempre ha fet les coses més tard del que hagués calgut, i contradictori, perquè ha escollit camins que, probablement, mai no han sigut els seus.

Periodista de professió sense els estudis que li caldrien, i historiador per plaer amb una llicenciatura a l'esquena, Jesús A. Vila i García s'ha entossudit darrerament a recrear ficcions renyides amb l'exactitud i el rigor propis a l'ofici que va escollir i a l'afició que l'apassiona. És un xaval de Sants, amb la fatiga de la grisor hospitalenca, que viu i treballa ara entre pins a l'altra banda del riu. I que anyora altres temps de compromís i altres espais de complicitat.

Fruit d'un encàrrec, *Iris, miracle* és una història de dones amb final feliç. Dues vides paral·leles en dos moments històrics molt precisos, on es posen de manifest les vivències íntimes al voltant de la passió, de la maternitat i del compromís amb l'existència.

Vila, Jesús

Un segle al cor. Història de la coral "La Perdiu" de El Papiol (1899-1999)

Sant Feliu: Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, 2001

Ordre cronològic de publicació

Gener 2001

Carles Santacana (coordinador). *El franquisme al Baix Llobregat*

Març 2001

Francesc Candel i Josep M. Cuenca. *Els altres catalans del segle XXI*

Abril 2001

Jorge Sánchez. *Mi viaje a todas las Rusias*

Joan Casas. *L'últim dia de la creació*

Matilde Marcé. *Indústries i obradors a l'Hospitalet* (1a part)

Maig 2001

Jaume Botey i altres. *Porto Alegre. Otro mundo es posible*

Lluís López del Castillo. *Qüestions bàsiques del català actual*

Jaime Martín. *La memoria oscura*

Octubre 2001

Jaume Barallat. *Adéu, gàbia dels miralls! Ventures i desventures d'un excapellà*

Casimir Martí i Joaquim M. Cervera. *Santa Maria del Gornal, 25 anys (1976-2001)*

Novembre 2001

Jordi Serrallonga. *Los guardianes del lago*

Jaume Botey i altres. *La batalla de Génova*

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana. *Franquisme i transició democràtica a les terres de parla catalana*

Desembre 2001

Centre d'Estudis de l'Hospitalet. *El segle XX a debat. Jornades de l'Hospitalet, 75 anys de ciutat*

Jesús Vila. *Un segle al cor. Història de la coral "La Perdiu" de El Papiol (1899-1999)*

Febrer 2002

Eva Fructuoso. *Horas muertas*

Pepe Gutiérrez. *Memorias de un bolchevique andaluz*

Antoni Segura i Rafael Aracil. *La memòria de la transició a Espanya i Catalunya* (vol. 3)

Març 2002

Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. *Les dones i la història al Baix Llobregat*

Jaume Botey i altres (col·lectiu Diàspora). *Los dueños del mundo y los 40 ladrones*

Gabi Martínez. *Hora de Times Square*

Abril 2002

Ateneu de Cultura Popular. *5 anys de converses a l'Ateneu* (IV)

Jesús Vila. *Iris, miracle*

Carlota Goyta (Col·lectiu Violeta Denou). *En Teo viatja per Catalunya*

Maig 2002

Centre d'Estudis de l'Hospitalet. *L'habitatge a l'Hospitalet*

Àngels Marín. *¡Se acabó!*

Sergi Álvarez. *Los fisgones*

Juny 2002

Dolors Marín. *Clandestinos. El maquis contra el franquismo. 1934-1975*

Francesc Marcé. *Racons de Calella de Palafrugell*

Luis Fernández Zaurín i José Candado. *Camarón, biografía de un mito*

Lluís López del Castillo. *Diccionari de formació de paraules*

Setembre 2002

Núria Espert i Marcos Ordóñez. *De aire y fuego: memorias*

Octubre 2002

Ignasi Oliveras. *Conocer el Mediterráneo, una experiencia de cooperación local*

Maria Pau Trayner (coordinadora). *Més enllà del perdó, la misericòrdia*

Novembre 2002

Francesc Candel. *Han matado un hombre, han roto un paisaje* (reedició)

Ferran Adrià, Juli Soler i Albert Adrià. *El Bulli. 1998-2002*

Kosinski (Marcos Prior). *Raymond Camille: éxito, triunfo, victoria*

Desembre 2002

Fundació Akwaba. *Akwaba, 10 anys*

Josep Ribas. *De la UEC al Club Muntanyenc. 50 anys d'excursionisme a l'Hospitalet*

Maite Fillat (coordinadora). *El Gaudí s'omple de dracs*

Ramon Gómez Molina. *Anys victoriosos, anys triomfals. La petita història dels anys 40 a l'Hospitalet de Llobregat*